

KANDIDATKA ZA NAGRADO DRŽAVLJAN EVROPE 2014

DR. SPOMENKA HRIBAR - slovenska sociologinja, filozofinja, političarka in publicistka

Dr. Spomenka Hribar, ki jo zaradi njenega vsestranskega javnega delovanja skozi več desetletij mnogi imenujejo "vest slovenske politike", je neumorna borka za priznanje človekove enkratnosti, za spoštovanje svetosti človeškega življenja in za demokracijo kot okvir za spoštovanje človekovih pravic. Za te vrednote si je prizadevala že kot študentka, kot nemirna intelektualka, ki je še v bojih enostranskega sistema v bivši Jugoslaviji promovirala sporazumevanje, spravo in odprtost kot pot za osvobajanje in demokratizacijo. Zvestoba tem načelom je značilnost angažiranja Spomenke Hribar v politiki in publicistiki, v času, ko je bila izvoljena članica slovenskega parlamenta, do let, ko se s svojimi humanističnimi sporočili oglašala kot dejavni člen slovenske civilne družbe.

Po diplomi iz sociologije in filozofije na Univerzi v Ljubljani se je zaposlila na Inštitutu za sociologijo in filozofijo ljubljanske univerze, kjer je preučevala vrednote med mladimi. Konec šestdesetih let je raziskovalno delo nadaljevala na Centru za preučevanje religije in cerkve na Fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo. Med letoma 1988 in 1990 je bila odgovorna urednica Nove revije, časopisa, ki je pomenil začetek političnega pluralizma in slovenske državnosti.

Leta 1988 je aktivno sodelovala v kolegiju Odbora za varstvo človekovih pravic, leta 1990 pa je bila izvoljena za poslanko slovenskega parlamenta. Je avtorica številnih člankov, zbornikov, znanstvenih monografij in knjig.

Spomenka Hribar se s svojim jasnim, ostrim političnim opredeljevanjem brezpogojno postavlja na stran humanih evropskih vrednot in utira pot k zavesti, da je družbene konflikte, različne poglede na zgodovino in ideološka razhajanja mogoče presegati samo z odprtostjo in dialogom. Leta 1990 je Spomenka Hribar napisala esej Krivda in greh, prelomno delo, ki govori o povojnih množičnih pobojih v Sloveniji in bivši Jugoslaviji, o temi, ki je bila dolga leta tabuizirana, zamolčana in prikrivana. Bolj kot kdajkoli je življenjsko delo Spomenke Hribar aktualno danes, ko Evropo in svet pretresajo spori in kršitve človeške integritete in pravic.

Spomenka Hribar se intenzivno vključuje v javne polemike in pri tem vzdržuje kritično distanco tako do politične levice kot do desnice, bila je prva, ki je opozorila na potrebo po narodni spravi in preseganju polarizacije, ki je še danes značilna za slovensko družbo.

Ideja sprave ni samo stvar politike in družbe, poudarja Spomenka Hribar, ampak v enaki meri velja tudi za odnos človeka do narave. Postati mora nova paradigma človeškega bivanja v svetu.